

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: ifj. WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Időszerűségek.

Még mindig nem védekezünk eléggé a ragályos betegségek ellen.

A nyári sertéspestis bacillusainak terjesztéséről maga az ósdi rendelkezés gondoskodott, mikor a külterületen elhullott sertések fertőzött hulláit a gyepmester fogatán végig kocsikáztatták a hártárban és ott is elszórtak egy pár bacillust, ahová egyébként nem jutott volna belőle.

A tífuszbacillusokat a házbéliek és legyek terjesztik a községekben. A nyitott árnyékszékerek természetesen kinálkoznak a legyek segítségével a ragály terjesztésére. Még intelligens emberek sem gargarizálnak ilyen járvány idején, pedig tudniok kellene, hogy e fertőzések a garaton át történnek és ha csak sósvízzel is gargarizálnak, máris védekeznek.

Jó volna a Járványkórházunkat úgy berendezni, hogy az első ragályos betegeinket ott helyezhessük el, hogy a fertőző betegséget csirájában fojtsuk el.

Orvosaink és lakosságunk érdeme, hogy a tífusz járvány nem öltött nálunk olyan méreteket, mint Dévaványán vagy Turkevén, ahol az iskolákat is be kellett csukni.

*

A szerdai sertés piacon reggeltől délutánig tartott a sertések mérlegelése és bevagonyozása. Mintegy 300 q sertést vittek el, kg-ként 70-80 fillérért, így körülbelül 23 ezer pengőt kaptak az eladók.

Most tűnik ki, hogy állat-egészségügyi szempontból milyen nagy előnye van a tanyagazdálkodásnak. A köz-

ségben nagy része elhullott a sertéseknek, de a tanyákon nem tudott a vész mindenüvé eljutni, dacára a hullák ide-odaszállításának.

Örülünk, hogy gazdáink

nagy részét nem érte sertés-károsodás és ha olcsón is kell odaadni a hizott sertést, még mindig többet ér, mintha nem volna mit eladni.

W.

Kérő szó Gyoma község polgáraihoz.

Félve veszem kezembe a tollat, hogy kérő szót intézzek községünk lakosaihoz, az én szereltem magyar testvéreimhez. Félve, mert a legszentebb cél is olyan könnyen félremagyarázzák a mai időben. Félve, mert olyan nehéz anyagi viszonyok között élünk; annyi a szükség; oly nagyok a terhek; annyira felesigázottak az igények; annyi a konkolyhíntó, hogy a legnemesebb terv is megsemmisülhet megértés és támogatás nélkül. De vallom és hirdetem, hogy a szívből fakadt szó szívhez ér s a lélekből sugallt szándék megnyeri a lelkeket. Szívből óhajtok szólanı léleknek buzgóságával községünk polgáraihoz, magyar testvéreimhez.

Az elmúlt héten a gyomai református nő egyesület és a református egyház belmissziói bizottsága foglalkozott előterjesztésem alapján a mai idők legfontosabb kérdésével: inségbe, nyomoruságba jutott, elhagyatott, szenvedő testvéreink segítségéről.

Itt van a tél. Hány elöregedett, munkaképtelen testvéreink néz a legnagyobb kétségbeeséssel a rideg, hideg tél elé s szívét egy kérdés szorítja össze: mi lesz ezen a legnehezebb télen? Soknak nincs élelme, nincs ruhája, nincs fűteni valója, nincs semmi, ... csak a nagy nyomoruság, a nagy nélkülözés, a nagy reménytelenség!

Ki bírja ki ezt idegekkel? Hiszen a nyomoruság kiált mindenfelől; a jaj szava szívünket szorongalja; a könnyelhullalók segítségkiállása lelkünket szaggalja.

De nekünk erős idegzettel

kell szembenézni még a kétes jövővel is s a könnyörület lelkelével odahajolni nyomoruságban vergődő ember testvéreinkhez, Jézus azt mondja: szegények mindenkor lesznek veletek, gondot viseljétek róluk! Pál apostol arra tanít: mindenekkel jót tegyetek, kiválkóképpen a mi hiűnknek cselédeivel. Irgalmas samaritánusoknak kell lennünk mindnyájunknak. Ha minden magyar szív összedobban testvéri együttérzésben; ha minden szenvedő, nyomoruságban levő családunk tagjának tekintünk, akkor lesz lelki erőnk a segítségre, akkor le tudjuk törölni a könnycseppeket.

A mai nehéz helyzetben vergődő lakostársaink, a munkaképtelen, elaggott, nyomoruságban levő felebarátaink felsegítésére fogjon össze Gyoma község egész lakossága és segítsünk testvéreinken.

A kinek szive érezni tud; aki lelke érzése szerint sajnálja nyomoruságban sanylódoó testvéreinket; aki a magyar élet jobb jövőjeért szent lelkesezéssel küzd: az jöjjön és anyagi erejéhez mérten hozzon áldozatot és ajándékot.

A református egyház vezetősége a szegények részére adományokat kér. Elfogad természetbeni adományt: búzát, lisztet, kenyeret, szalonnát, zsírt, élelmi szereket, főzeléknek valókat, lüzelőanyagot, pénzt, stb. A megajánlásnak olyannak kell lenni, hogy minden hónap elsején elküldi vagy elhozza szíves adományát a szegények istápolására az adakozó, hogy minden szegény beosztás szerint idejében megkaphassa azt, amit az emberbaráti szeretet

és könnyörület juttat hozzá.

Nem járunk házakhoz, nem bocsátunk ki gyűjtőveket, csak arra kérjük szeretelel és magyar testvéri érzéssel községünk lakosságát, hogy mindenki járuljon e nemes terv megvalósításához, elhagyatott ember testvéreink könnyörületes segítéséhez, anyagi erejéhez képest. Mi csak azt kérjük, hogy mindenki szive és lelke sugallata szerint cselekedjék. A jó Isten mindent felir az Ő könyvébe s mindenkinek megfizet az ő cselekedete szerint.

Minden seb, a mit bekötözünk, minden könny a mit letörölünk a Krisztus anyaszentegyházát teszi erősebbé és győzedelmesebbé a mai világ felett. Minden éhező, akit megsegítünk, minden elhagyatott, munkaképtelen, idős, elaggott testvérünk, a kit támogatunk és segítünk, szíve szeretetelel és hálájával teszi gazdagabbá a szíves adományozót.

E nemes emberbaráti célra szánt, szívből fakadt adományt a mai naptól kezdve a református egyház lelkészi hivatalában kell bejelenteni.

Magyar Testvéreim! Addig segítsünk nyomoruságba, inségbe jutott ember társainkon, a mig időnk és alkalmunk van. Addig, a mig nem késő! Boldog, aki jól tehet másokkal; boldog, akit a jó Isten a könnyörület lelkelével és ember testvérit szerető szívvél ajándékozott meg. Ez az igazi gazdagság; ez a lelki nagyság; ez a magyar testvéri érzés. A mai nehéz élet megpróbáltatásai, súlyos teherhordozásának idején is mutassunk lelki erőt egymás segítése és támogatása által. Ne feledjük az örök ige intelmét: elmulik e világ és annak ábrázata, de aki cselekszi az Istennek akaraját, megmarad mindörökké.

Végül hadd állítsam oda minden magyar testvérem tekintete elé a jövő magyarságát, a mi szegény, ruhátlan, lábbeli nélkül didergő, iskolába járó gyermekeinket.

Tanulni szeretnének; tanulni akarnak Ők! Tegyük lehetővé.

Segítsük Őket! Legalább egy-egy pár cipőt ajándékozzunk nekik. Száz-százötven pár cipőre lenne szükség. A könyörületes szívekhez fordulunk; karácsonyra, a szeretet nagy ünnepére vigyünk örömet a mi szegény gyermekeinknek!

A nemes szíveknek az iskolás gyermekek cipővel leendő ellátására szánt pénzbeli ajándékait is a református lelkész hivatalban kell bejelenteni.

Ha minden magyar testvérünk megteszi a maga kötelességét és áldoz az ember-szeretet oltárán szíve-lelke érzése szerint, akkor a legnehezebb íél felvértezve talál bennünket és ország, világ előtt bizonyosságot leszünk:

*a magyar él, mert élni akar,
mert testvéri érzés lelkesíti
s köti össze!*

*Isten áldása legyen a mi jó
magyar népünkön!*

Gyoma, 1932. november hó 10-én.

RÉPÁS PÁL.
elnök-lelkész.

Közművelődés.

Az elmúlt napokban igen hasznos és értékes ismeretterjesztő előadásokban volt része a gyomai közönségnek. A magyar népművelés lelkes előadói sorában ott láttuk: Tiba András ref. lelkész, Paál Sámuel polg. isk. igazgató, Szőke Ferenc ig. tanító, Domokos János tanító

és Herdy Béla mérnököt, akiknek egy szebb jövő reményében tett nemes munkálkodásukért őszinte elismeréssel adózunk. Megemlékezett az egyesület, százéves évfordulója alkalmából Arany János nagy költőnkéről is, kinek halhatatlan érdemeit Szőke Ferenc ig. tanító méltatta.

Egy-egy szép hazafias vers elmondásáért dicséretet érdemelnek: K. Molnár Mária, Rákóczy Julianna, Nagy Enri, Ó. Kovács Ilona, Knuchió Ilona, Szilágyi Ferenc, Kéri Róza, Trajtyik Margit, Marjai László,

Vollon Ilonka és Matyi Ilonka. A műsor szórakoztató részében kellemes perceket szereztek a hallgatóságoknak: Herter Miska, Nagy Lajos és Roósz György műkedvelők.

*

Soron következő előadások helyei és azoknak előadói: dr. Balázs László „Gazdavidelmi intézkedések” november 18-án a 48-as Olvasóban.

Kner Imre „Közgazdasági kérdések” november 25-én a Polgári Olvasóban és november 30-án az Ipartestület nagytermében.

Búcsú Endrődön. Csernus Mihály 10 éve Endrőd lelkipásztora.

**Fényes ünnepségek, lampionos felvonulás,
műsoros est, díszközgyűlés, képletelezés,
220 szegény megvendégelése.**

November hó 5-én van szent Imre herceg napja, aki Endrőd templomának és a községnek védőszentje, az endrődi búcsú napja. Az endrődi búcsún nemcsak a kerület papsága, hanem a megye kiválóságai is megszoktak jelenni. Az idén a búcsúval egyidejűleg ünnepelték Csernus Mihály apát 10. éves endrődi lelkipásztor működését szokottan ünnepélyes külsőségek között. A ünnepségek már november 4-én, pénteken délután kezdődtek. Este 6 órára

volt hirdelve a lampionos felvonulás indulása, de már 5 órákor valóságos emberfőmeghőpölygött a Kath. Népház előtt és türelmetlenül várta az indulást. Hosszu, négyes sorokban, a fuvós zenekar hangjai mellett indult el a menet, a szarvasi uton végig a plébánialak elé. Gyönyörű látványt nyújtott a 150 színes lampionnal felszerelt több ezer emberből álló menet. Mikor a menet a plébánialak előtt elhelyezkedett és a község apátplébánosa, dr.

Lindengerger János apostoli kormányzó és dr. Beöthy György irodaigazgató, egyházmegyei főtanfelügyelő társaságában megjeleni, az ablaknál, szünni nem akaró eljenzés tört ki, melynek csillapultával az endrődi Iparos Dalkör Palotay Ferenc tanító dirigálása mellett üdvözlő dalt adotti elő. Utána Kalmár Vince, az egyházközség világi-einöke mondott üdvözlő beszédet. Ismerlette a nap jelentőségét, majd így folytatta:

„Holnap ünnepeljük Nagyságodnak tíz éves lelkipásztori jubileumát. Tíz év nem nagy idő, de ha vissza emlékezünk 1922 évre, amikor egy barnahaju, fiatal pap jött hozzánk és most magunk előtt látjuk betegeskedő, ősz hajszálakkal telt jellegzetes fejét, kénytelenek vagyunk mégis csak azt mondani: sok fáradság, sok küzdelem, sok töprengés juthatott osztály részétől. És mi, akik közvetlen közelről szemléljük egyházunk és községünk fejlesztése érdekében folytatott önzetlen, nagy küzdelmét, tudjuk azt, hány álmatlan éjtszakát okozott egy-egy, a község lakosságát és egyházunkat fejlődésében megakasztó intézkedés. Mi, akik nap mint nap mellett érintkezünk vele, ismerjük áldozatkészségét, ha arról van szó, hogy csak ettől függ a terv megvalósítása. Mi tudjuk, mennyit fárad, hogy az öntudatos katolikus hitet a lelkékben megerősítse és mennyit dolgozik, hogy katolikus módon gondolkodni és cselekedni tudó ifjúságot neveljen, mely képes hitét férfiasan és derekason megvédeni. Mi tudjuk azt, hogy a hitélet kimélyítése mily hihetetlen munkakerőt igényel és azt is tudjuk, hogy a katolikus iskolák fenntartása mily nehéz munka után sikerül, pedig egyiktől sincs egyéni haszna. De tudjuk azt is, hogy a község fejlődését elősegítő minden terv, óhaj keresztülvitele érdekében minden ereje és összekötése

T Á R C A

KINAI

vámfalak égiszerő korlátai között járják a nyugati „győzők” jóvoltából Európa államai vitustáncukat. Közönségesen azt szokták mondani, hogy ha valamely két állam között felbomlik a paragrafusok légijójából körmönfontan összeszerkesztett kereskedelmi és vámszerződés, akkor az a két állam vámháborúban áll egymással. (Megjegyzendő, hogy kereskedelmi és vámszerződés együtt és elválaszthatatlanul egységet képeznek, az export és import szabályainak összeségét).

Vessük el, azaz módosítsuk ezt a megcsontosodott meggyőződést! Két állam, vagy mondhatjuk úgy is, államok (azaz jelen esetben gazdaságilag egyforma intézményekkel élő területek) nemcsak akkor állanak vámháborúban egymással, ha felbomlik közöttük a kereskedelmi és vámszerződés, hanem — mindig. Akkor is, ha szerződéses állapotban vannak egymással, akkor is, ha ez az állapot felbomlik közöttük. Csak hogy első esetben szabályokhoz kötöttek, „szabályszerűen” mérkőznek, a második esetben pedig, hogy úgy mondjuk, „szabad stílus”-ban viaskodnak. (Gazdasági, kereskedelmi és ipari téren!) De örökös harcban, gazdasági harcban állanak egymással.

Mikor tehát egymástól vámfalakkal el-

választott államok „csoportosításáról” fuvóláznak a szakértők, tulajdonképpen nem másról szól a nóta, mint hogy bizonyos államok gazdasági küzdelmének szabályrendszerét akarják lehető mértékben egységesíteni, összeegyeztetni. Az érdekellentétek tompítását úgy iparkodnak elérni, hogy a „csoportosítandó” államokat egymással szemben bizonyos engedékenységre, előzékenységre, lojalításra igyekeznek bírni gazdasági, kereskedelmi és ipari téren.

Hát instálom, megérkeztünk ezzel az európai államcsoportosítás kérdésének velejéhez: bizonyos európai államoknak hamupipókéjévé akarják az új gazdasági csoportosulásban tenni az európai agrár államokat t. i. a nem agrároknak. A nem tisztán agrár államokat csak oly mértékben, amely mértékben agrárok, a tisztán agrár államokat pedig teljes mértékben. Tessék ezt ránk, magyarokra, a túlnyomóan agrárrá csonkított Magyarországra alkalmazni.

Hogy is mondták csak első népszövegségi kölcsönünk engedélyezésekor? Úgy emlékszünk, (és pedig, tessék elhinni, egészen jól.) mintha olyasmit mondtak volna, hogy Magyarország a nyújtandó kölcsön fejében az Alpok és a Szudeták országai, (értsd Ausztria és Csehszlovákia) ipari termékeinek igénybevételére köteleztetik. Azonban arról, hogy viszont ezek az államok Magyarország mezőgazdasági termékeinek előnyberészesi-

tésére köteleztetnének, egy árva szó sem esett.

Jól megértettük ezt az izelítőt? Nohát ha nem értettük meg akkor, értsük meg most, a tizenkettedik órában:

Vannak európai államok, melyek túlnyomóan mesterséges, viszont vannak olyanok, melyek túlnyomóan nem mesterséges termelésből élnek. Az előbbiek az ipari, az utóbbiak az úgynevezett őstermelő államok.

Amit most a világgazdasági boszorkánkonyhán főznek, nem egyéb, mint kísérlet arra, hogy a másodsorban említett (őstermelő) államokat intézményesen (gazdaságilag!) kiszolgáltatassák az első sorban említett (ipari) államoknak.

Megértettük?

Ha megértettük, akkor saját jól felfogott érdekünkben védekeznünk is kell ez ellen. Mégpedig legnagyobb mértékben nekünk. Mert a mai csonka Magyarország igazán túlnyomóan agrár (őstermelő) ország.

Csak az a kérdés, hogyan?

Mielőtt megkísérteném erre a kérdésre a feleletet, engedjék meg t. olvasóim, hogy egy ősrégi, de megrendítően mélységes értelmű történelmi eseményt említsek fel.

Mikor a maroknyi görög nép szabadságharcát vívta a keletről rázudult persák özöne ellen, a döntőütközet előtt a görög vezérek azon vitatkoztak egymással, hogy védelmi állásba vonuljanak-e, vagy bátran támadjanak. Már majdnem minden vezér

rendelkezésre áll.

Az emberi természet hozza magával, hogy sokszor kell munkájában meg nem értéssel találkoznia, de mi, akik ma ide fáklyafény mellett eljöttünk, hogy külsőleg is kifejezést adjunk ragaszkodásunknak, szeretetünknek és hűségünknek, hisszük, hogy nemsokára eljő az idő, mikor valamennyien egyek leszünk és mindenki elfogja ismerni, hogy Nagyságodat sohasem magánérdek, sohasem az egyéni önzés, hanem mindenkor egyházunk és a község érdeke vezette összes ténykedéseiben.

Adja a Mindenható, hogy egészsége mihamarabb teljesen helyre álljon, adjon az Uristen erőt, kitartást és sok türelmet, hogy úgy egyházunk, mint községünk javára még sokáig dolgozhasson és mind azokat a szép terveket, melyeket maga elé tűzött, Endrőd népe javára meg is valósíthassa. Az Isten sokáig éltesse!

Csernus apát meghatott szavakban mond köszönetet a megtiszteltetésért, a szeretet és ragaszkodás ily szép megnyilatkozásáért, s többek között ezeket mondja:

Kedves hiveim! A szeretetnek és megbecsülésnek ez a bensőséges megnyilatkozása — az őszinte hála és hűséges ragaszkodás meleg érzelmeit keltették szívemben. Jóleső öntudat nyugtatja meg lelkiismeretemet, hogy lelkipásztori munkálkodásom, amelyet tíz év előtt Isten dicsőségére — Főhatóságom kitüntető bizalmából — Endrődön fiatalos életerővel megkezdtem, meghozta azt a gyümölcsöt, hogy a falu népe értékeli papjának hiterkölcsei és kulturális tevékenységét és a hitélet megélévenedésével hűséges tagja egyházának.

Egyházunk derék világi elnökének szavaival élve — most deresedő fejjel, roncsolt egészséggel állok előttetek és kezdem meg a második decennáriumot. — Hogy mennyi megpróbáltatást, küzdelmet, meggyanusítást, támadást és sérelmet kellett ez alatt az idő alatt elszenvednem, azt fölösleges felujtani, de ezen ünnepélyes pillanatban fátyolt is akarok borítani reá. Az igazi munka verejték és áldozat nélkül nem is lehet értékes.

Kitüntető tisztelgések engem új feladatok és köteleességek elé állítanak — terjeszteni Krisztus igazságait a lelkekben, családokban és a társadalmi életben egyaránt.

Erősen hiszem, hogyha hűséges kitartással mellettem maradtok, a jó Isten megadja a sikert pásztorális munkálkodásomra.

Lelkem legmelegebb érzelmével köszöntöm és mondok hálát mindazoknak, akik az elmúlt 10 év alatt — hűséges szeretettel és kitartó támogatással odaadó munkács és segítő-társaim voltak. De imádkozom és a megbocsátás szellemével gondolok azokra is, akik nem értették meg, vagy téves elfogultságban félreértették szándékaimat, egyházunk és községünk fejlesztésére irányított becsületes, őszinte terveimet. Adja a jó Isten, hogy az elkövetkező idők az egy-akol bárányait összeterelejk és egyesítsék a lakosság lelki és anyagi javát hűségesen szolgáló

pásztorral, mindenekfelett pedig az Ur Jézus szent Szívével.

Holnapi szentmisében könyörgök az édes Megváltóhoz, hogy áldását szórja szét a község minden tűzhelyén és adjon boldog felvirágzást, örömteljes fejlődést a Hármaskörös nagy falujának.

Jézus békéje és szeretete jutalmazza jószágokat!

Az apát szavára dörgő éljenzés a válasz, amelynek szüntével az Iparos Dalkör a Himnuszt adta elő. A zenekar elvonulása után megszólalt a lámpionokkal kivilágított toronyban a tárogató, amelyen Uhrin Imre gazdálkodó szebbnél-szebb régi kurucnótákat adott elő.

Este 8 óra után vette kezdetét a Női Liga által rendezett műsoros est, melyen **Dinya Ica, Hunya Irma, Kovács Dániel, Paróczai Gergely, Fehérvári Ferenc** tanítók és **Laczkó Ferenc** kántor-segéd közreműködésével düléttánsokat meghaladó művészettel adtak elő két egy fölvonásos tréfát, **Stefán Béla** polgári iskolai tanár szép szavallattal gyönyörködtette a Kath. Népház mozi termét zsufozásig megtöltő közönséget, Iparos dalkör üdvözlő dalt és Csernus Mihály apátplebános szerényeiből adott elő néhány nótát a publikumot föllelkesítő képességgel. Majd az elemi és polgári iskolás tanulók egy nagyon helyesen összeállított és **dr. Mácz Jánosné** és **Zeleznay Olga** tanárnők rendezése mellett előadott táncjátékot adtak elő, amelynek során ártatlan kedves gyermeki lelkük egész melegével ünnepelték apátplebánost és a színpadról teleszórták az elsősorban ülő apátplebánost virágokkal. A jelenet oly bájos és kedves volt, hogy a közönség helyéről fölugrálva tapsolt a kicsinyeknek, de bőven kijutott az ünneplésből az apátnak is.

Az est fénypontja azonban **dr. Bernolák Nándor** volt népjóléti

miniszter, bpesti egyetemi tanár előadása volt, ki külön erre az estre jött el, hogy az elismerés zászlóját meghajtsa a buzgó, mintaképi lelkipásztor és barát előtt. Előadásában ismertette a Katholikus egyház nagyszerű teljesítményét az ember szeretet, a kultúra és művészet terén, kimutatja a katolikus pap különleges hivatását és kötelezettségeit, majd rátér Csernus Mihály apát tevékenységének fölosztására. Itt tudjuk meg, hogy még el sem takarították a kommün romjait, ő a legnehezebb időben, *elsők az országban* megalapítja Debrecenben a Zita hadiárva-házat és az ő fáradságot nem ismerő buzgólkodásával oly alapokra fekteti, hogy az még ma is teljesíti nemes hivatását. Hosszasabban foglalkozik gyermek és ifjúság szeretetével, kiemeli rendkívüli áldozatkészségét és mindennek felett *álló önzetlenségét*, majd kéri, ne lankadjon, folytassa áldásos munkáját, legyen kitartással s ha félre is értik becsületes szándékát, annál is inkább, mert be kell hogy következzen az idő, amikor önzetlensége teljes diadalt arat.

Az előadás befejeztével hosszasan ünnepelték úgy a szónokot, mint a jubiláló plebánost. Az előadáson ott láttuk **dr. Lindenberger János** apostoli kormányzót, **Kele István** jászberényi, **dr. Beöthy György** apátokat, **Török Dezső** törökszentmiklósi esperest és még számos előkelőséget.

Másnap reggel ünnepi diszt öltött Endrőd község. A misé-

afelé hajlott, hogy vonuljanak vissza, mikor az athéniek vezére még mindig a támadás mellett kardoskodott. Egyik vezér bosszankodva még meg is ütötte a vita hevében. Erre az athéni vezér így szólt: Üss, de hallgass meg! A meglepett vezéreknak erre oly hazaszeretettől lángoló lelkesítő beszédet tartott a megütött vezér, hogy annak hatása alatt támadást határoztak a vezérek és megverték a persákat.

Ha tehát ismétlem, jól megértettük azt a bizonyos izelítőt, védekeznünk kell az ellen, hogy benünket, agrár (őstermelő) államot kiszolgáltatassanak más, ipari állam érdekeinek. Hogyan? (Most mondhatnám magamban: Üss, de hallgass meg!)

Nem egyébbel, mint behozatali kereskedelmünk lebonyolításának új alapokra való helyezésével és ezzel együtt ennek eszközeinek, a különböző valuták értékének lehetőleg teljes mértékben való állandósításával.

Csak így egyszerűen odvetve nagyon is „szintelennek“, félig-meddig üres, puffogó frázisnak látszik, amit most mondtunk; a következő magyarozattal azonban kibontakozik nagy-nagy jelentősége.

Szak és nem szakemberek gyakran hangoztatják, különösen a sajtóban, hogy külkereskedelmünk passív, azaz sokkal több értékű behozatalunk, mint kivitelünk és hogy ez a körülmény az ország gazdasági elvérézésére vezethet. (Sőt vezet is!)

Nos hát ezen kell változtatni. A magyar állam lakosságának az a része, mely az or-

szágos termelést szolgáló cikkeken kívül behozatali cikkeket vásárol, csak az viselje, (ha bírja) a behozatal káros gazdasági következményeit és végezzen el gazdaságilag, ha úgy tetszik neki. (Megérdemli!) A lakosság azon része azonban, amely semmiképpen sem „ludas“ az ily természetű behozatalban, vagy az ilyen behozatali cikkek fogyasztásában, ne legyen kénytelen a másik, mondjuk talán így: „importáló“ réteg eljárásának következményeit viselni.

Ennek igazságosságát mindenki beláthatja.

Igy értelmezve már nem „szintelen“ és nem puffogó frázis a fenti alaptétel. (A „behozatali kereskedelem lebonyolításának új alapokra való helyezése.“)

Mostmár azonban az a kérdés, hogy hogyan, mi módon lenne ez megvalósítható? Erre is van felelet.

Tegyünk próbát és indítványozzuk mi, szegény, trianoni magyarok azon a világ-gazdasági boszorkánykonyhán, hogy mi megszüntetjük behozatali vámjainkat a külfölddel szemben, viszont cselekedje ugyanezt meg velünk szemben a külföld.

Felületesen olvasva lehetetlenségnek, sőt nevetségesnek tünik fel ez a mondás. De gondolkozzunk csak rajta. Megszüntetjük behozatali vámjainkat a *külfölddel szemben*. Pontosan így. Hogy aztán a vám nélkül, sőt „nyakló nélkül“ bezuduló külföldi árucikkek áruba bocsátása körül mi hogyan járunk el, az már a mi belügyünk. Egyszerűen úgy já-

runk el, hogy a megszüntetett vámot a fogyasztón szedjük be. Igenis, a fogyasztón! Már tudnillik a behozott cikkek fogyasztóján! Nem pedig a vámhatárnál, az *egész ország külkereskedelmi mérlegének és a lakosság azon részének is rovására*, amely a külföldi áruk vásárlásában nem „ludas“.

Ugyan cselekedje meg a külföld is velünk szemben ugyanezt.

Ha jól meggondoljuk, csak hálások lehetnénk érte.

Csak aztán mit szólna hozzá a külföldi fogyasztó?

Ez már nem tartozik ránk, szegény, trianoni magyarokra. Viszont nem tartozik a külföldre az, hogy mit művelünk mi itt, országunkon belül. Eljárásunkra még ellenségeink sem mondhatják, (pedig szép számmal vannak,) hogy nem engedékeny, előzékeny és loyális.

* * *

Legyen hát köztünk és ha úgy tetszik, a többi európai államok között gazdasági béke. Döntsük le a kínai vámfalakat. Harcoljunk úgy „békésen“ országainkkal, földünkkel.

És akkor rövidesen kiviláglik a magyarföld igazsága. Még pedig az egész magyarföldé.

Ezért álljunk meg jól ezen a darab földön, amely nekünk meghagyatott, hogy ki ne huzzák a „csoportosítás“ révén alótlunk.

Ha jól megállunk rajta, visszahozza a többit is.

(Folytatjuk.)

ken a hívek ezrei vettek részt és több százan járultak az Oltárszentség elé. A nagymiséit *dr. Lindenberger János* apostoli kormányzó celebrálta 18 pap segédletével, a predikációt *dr. Beöthy György* apát, egyházmegyei főtanfelügyelő mondotta. Nagymise után a politikai község vezetősége *Finta Albert* főjegyző, *Kalmár Imre* bíró és *Vaszkó Gáspár* esküdt személyében tisztelt *dr. Lindenberger János* apostoli kormányzó előtt, majd *Klinghammer László* tanító vezetésével bizottság adta át *Csernus Mihály* apátnak a hívek nevében azt a könyvszekrényt, amellyel emlékeztetésé telték tíz éves működését.

Fél 12 után nyitotta meg *Kalmár Vince* az egyházközség képviselőtestületének világi elnöke a diszközgyűlést, amelyen Hunya Máté és Varju József tagok hívták meg az apátot. A diszközgyűlésen részt vett *dr. Lindenberger János* apostoli-kormányzó, *Kele István* jászberényi apát, *dr. Beöthy György* apát, *Török Dezső* török-szentmiklósi, *Pápai Lajos* dévaványai, *Fetzer József* szarvasi esperes, *dr. Domanek Pál* békésszentandrásai, *Szabó Frigyes* szeghalmi, *Riegel Géza* füzesgyarmati, *Gáspár István* mezőberényi, *Fehér Lajos* körösladányi plébánosok, *Budai László* békéscsabai, *Vlagyovits István* gyulai, *Szvetits Viktor* szarvasi lelkészek, *Uhrin László* megyei főjegyző, a vármegye képviselőtestületében, *Harsányi Pál* főjegyző Füzesgyarmatról és még igen sokan. *Kalmár Vince* néhány keresetlen szóval üdvözlö az apátot, megköszöni, hogy a gyűlésre elfaradt, majd fölkeri *dr. Cseh József* orvos, egyházközségi tagot indítványának ismertetésére. *Dr. Cseh József* beszéde teljes egészében ismerteti a jubiláns működését, amit jövő számunkban teljes egészében közölni fogunk.

A beszédet igen sokszor félbeszakította a lelkes taps és a végén általánosan hangzott föl a kiáltás: elfogadjuk, elfogadjuk. *Csernus* apát válaszában elhárítja magától az elismerést munkatársai és hadserege, az egyházi tisztviselők, képviselőtestület tagjai és a hívek megértése előtt hajlja meg az elismerés zászlóját *dr. Lindenberger János* zárószavaiban teljes elismeréssel adózik plébánosi működésének és kiemeli, még 10 évvel ezelőtt az iskola ügy terén *Endrőd* az egyházmegye legelhanyagoltabb községe volt, addig ma büszkén hirdetheti a legilletékesebb szakvélemények alapján hogy *Endrőd* ma első helyen áll.

Kovács Mátyás tanító, egyház képviselőtestületi jegyző felolvassa *dr. Korossy György* békésvármegye főispánjának az egyházi képviselőtestülethez intézett következő átiratát:

Az *Endrőd* R. Kath. Egyházközség nagytisztelendő Elnökségének *Endrőd*.

Nagyságos és főtisztelendő *Csernus Mihály* apát ur 10 éves *endrői plébánosi működésének* ünnepségeire küldött és szóbelileg is tolmácsolott, megtisztelő meghívásukat őszintén köszönve, igaz sajnálattal kell közölnöm, hogy az ünnepségen megjelenni nem tudok, mert f. hó 5-én d. e. Bpsten hivatalos tanácskozáson kell részt vennem, amelyre már 4-én fölutazom. Eredeti szándékom véghezvitelében ekként gátolva, ezt az alkalmat használom fel, hogy a tek. Elnökséggel az Apát ur részére küldött meleg jó kívánságaim tolmácsolására felkérjem. Egyénisége, eredményekben gazdag lelkipásztori működése és községe iránti szeretete bennem az igaz megbecsülés érzését váltotta ki. Épen ezért őszintén kívánom, adjon a Mindenható számára erőt, hogy hívei és a község érdekében még sokáig működődhessék. *Korossy György* főispán.

És ezzel a moztiermet zsufo-lásig megtöltő népgyűlés véget ért.

Utána a nagyszámu ünneplő közönség az emeletre sietett és ott nemcsak a hatalmas nagy termet fölölték meg, hanem még a szomszédos kis termek is zsufo-lásig megteltek. *Orbók József* igazgató-tanító szépen átgondolt beszédben méltatta azokat az indokokat, amelyek alapján az *endrői hívek* megfestették szeretett plébánosunk arcképét. Többek között a következőket mondotta: Ünnepelni gyűltünk össze mélyen tisztelt közönség, ünnepeljük *Endrőd község legnagyobb vezető egyéniségének, nagyságos és főtisztelendő Csernus Mihály apátplébánosnak* 10 éves lelkipásztori működését.

10 év eltelhetik úgy az egyén, mint egy község életében minden nagyobb esemény és cselekedet nélkül, de nagyjelentőségű és korszakalkotó is lehet, ha a községnek tevékeny, fáradhatatlan és önzellen vezetője van. Ilyen fáradhatatlan, önzellen munkás *Endrőd községnek Csernus Mihály apátplébános*. Az ő 10 éves működése alatt *Endrőd község* oly nagyot haladt kulturális téren, hogy az elmúlt tíz év félszázad mulasztásait pótolta és több évtizedre előre vitte.

Az a férfi, aki legszebb férfikorának minden munkabírását és gazdag tapasztalatát önzellenül hívei lelki és anyagi javának szentelte és szenteli, megérdemli a felsőbbség elismerését, híveinek szeretetét és ragaszkodását. Megérdemli, hogy a mai nemzedék munkájában támogassa, a jövő nem-

zedék pedig, amelynek érdekében oly sokat és hasznosat cselekedett, nemcsak legnagyobb jóakaróját, hanem legjobb példaadóját is tisztelje az Ő személyében.

Azért helyeztük ide, a szeretet jeléül, megbecsülésül és példaképül ezt a képet, amely hivatva lesz késő utódainknak is hirdetni és megőrizni egy híveit és polgárlátsáit izzó szívvel és lankadatlan erővel önzellenül dolgozó egész férfi emlékéit.

Hulljon le a lepel és az Ő képe hirdesse a késői utódoknak is, hogy a község társadalma az érdekében kifejtett önzellen munkáért elismeréssel és hálával adózik.

Mi pedig, akik szemtanúi voltunk és vagyunk az Ő fáradtságot nem ismerő munkájának, szintén rójjuk le hálánkat azzal, hogy ez ünnepélyes alkalommal megígérjük, hogy további munkájában odaadással támogatjuk, irányítását és utasításait híven követjük és ezáltal továbbra is segítségére leszünk, hogy nagyszerű elgondolásait valóra válthassa és a kitűzött célt elérje.

A képet az egyházközség nevében annak gondnoka vette át.

Már 1 óra körül járt az idő mikor az ünnepségek véget értek és leülhettek a Leányegyesület által izlésesen terített asztalokhoz. Az ebéden oly nagy számban vettek részt, hogy a nagyterem szűknek bizonyult és egyik pótasztalt a másik után kellett beállítani. Az ebéden, amely több mint 350 terítékes volt, az első fölköszöntőt *Szabó Frigyes* szeghalmi plébános mondotta, mint *Endrőd szülöttje apápara, Kormányzóra és dr. Lindenberger János apostoli kormányzóra*. Utána *dr. Lindenberger János* szólalt föl és *Csernus Mihály apátplébános* eredményekben gazdag működését méltatta, majd *Pápay Lajos* dévaványai esperes, a szomszédos egri egyházmegye papsága és dévaványai hívei nevében üdvözölte magas szárnyalású föl szólalásban, *Uhrin László* vmegyei főjegyző, a hivatalos elfoglaltsága miatt távollévő alispán nevében üdvözölte a jubiláló plébánost a tőle megszokott lelkes és szép gondolatokban gazdag beszédben, *Kovács Ferenc* az Ipartestület, *Hangya István* az Olvasókörök nevében mondott igen talpra esett fölköszöntőt, *Fetzer József* kerületi esperes a kerületi papság nevében üdvözölte a vendégszeretetről híres apátplébánost. Az ebéd rendezésében *Palotay Ferencné* fáradt,

míg az ünnepségek fáradhatatlan szervezője *Klinghammer László* tanító, ki nagy buzgalommal igyekezett minden igényt kielégíteni. Mi csak gratulálni tudunk a tanítónak ügyeskedéséért s őszintén mondhatjuk, gondosan el volt rendezve minden, ami pedig egy ily nagy ünnepségnél nem kis dolog. Itt kell még megemlékeznünk a *Hunya Irma* tanítónő vezetésével melletti szorgoskodó Leányegyesületről, melynek tagjai szolgálják föl az izletes ételeket.

Este a fiatalság ünnepsége volt és Kath. Népszövetségi Kisgazdakör által rendezett táncmulatságon a hajnali órákig rakta vidám hangulatban *Farkasinszky Imre* kiváló zenéje melletti a táncot.

Hétfőn délelben a Női Liga özv. *Vörös Ferencné, Palotay Ferencné, özv. Hunya Béláné* személyes közreműködése mellett 100 iskolás gyermek és 110 szegénynek szolgáltatott ki nagyszerű ebédet.

Sokan küldtek üdvözlő levelet és táviratot, amelyek közül egy néhányat, amelyek hivatalos jelleggel bírnak, szószerint közlünk:

A „Magyar Vöröskereszt Egylet“ a következő átiratot küldte 44/eln. 1932. Örömmel értesültem arról, hogy Nagyságodat szeretett hívei tíz éves plébánosi jubileuma alkalmával mennyi szeretettel és ragaszkodással ünneplik. De ezen közismerten kiváló lelkipásztori tevékenységének idejével egybeesik az is, hogy Nagyságod immár tíz éve sok lelkesedéssel és példászerű odaadással tölti be az *Endrői Vöröskereszt Fiók-egylet* einöki tisztét.

Amidőn Nagyságodat ezen kétszeres jubileuma alkalmából, úgy a magam, mint a Magyar Vöröskereszt Egylet központi igazgatósága nevében bensőségesen üdvözlöm, kérem a Mindenható, hogy Nagyságodnak adjon erőt és egészségét, hogy magas szós lelkipásztori hivatását még számtalan évig teljesíthesse a lelkek üdvösségére, a Magyar Vöröskereszt Egyletet pedig továbbra is vátoztatlan szeretetében megőrizhesse, a nemzetvédelem nagy céljainak elérésére. Fogadjon Nagyságod hazafias tiszteltem és nagybecsülésem őszinte kijelentését. Budapest, 1932 november hó 2-án. Simon Elemér s. k. elnök.

A kir. tanfelügyelőség részéről pedig:

Főtisztelendő Apát Ur! Áldásos működésének 10 éves évfordulóján fölhasználom az alkalmat arra, hogy a népoktatás és népművelés terén végzett áldásos és lelkes munkásságáért meleg és őszinte köszönetemet fejezzem ki. Vitathatatlan az az áldozatkész és szellemi fáradtságot nem kímélő tevékenysége Főtisztelendőségednek, melynek eredményét büszkén hirdetik *Endrőd község felépült iskolái, azok benépesítése, az iskolába járás tökéletes megszervezése, az analfabéták eltűnése és minden kulturális intézmény. Nemcsak minden hivatalos tényező, de a nemes értékeket felismerő minden községbeli lakos fenn hirdeti Főtisztelendőségéd hervadhatatlan érdemeit,*

HA SORSJEGYET VESZ BÁCSYNÁL BIZTOS FŐNYEREMÉNYT CSINÁL!

Huzás 1932. november 18 és 21-én.

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő.

A magyar királyi osztálysorsjáték II. osztályának nyerő sorsjegyei még kaphatók.

Mindenki saját érdekében siessen megvenni

BÁCSY és TÁRSAI BANKHÁZÁNÁL.

Ha nálunk vásárol sorsjegyet, megtakarítja a portó és levelezési költséget.

Különös örömmre szolgál, hogy ezt a nagy energiát kívánó, nagy célkitűzésekkel véghezvitt munkát és annak lelkes harcosát a mai évfordulón úgy a magam, mint hivatalársaim nevében meleg szeretettel köszönhetem és kérhetem, hogy a kultúra nagy érdekeit jövőre époly lelkesedéssel karolja fel, mint eddig tette. Ehhez teljes erőt és egészséget, valamint fáradhatatlan lelkesedést kíván. Gyula, 1932. november hó 4-én, hazafias üdvözléssel: Szentkereszty Tivadar kir. tanfelügyelő.

Táviratot küldött Korossy főispán: „Endrődi plébánosi működésének tizedik évfordulója alkalmából fogadja igaz szerencse kívánataim kifejezését. Szívvel kívánom, hogy hívei a jó lelkipásztort Endrőd község pedig őszinte barátját még soká tisztelhesse apát urban. Korossy főispán.”

Azonkívül üdvözlő sürgönyt küldött: *gróf Zichy János, Márky Barna* alispán, *Hubert Ottó Debrecen v. főispánja, Blanckenstein Pál* és családja, *Karakas Albert* kuriai bíró, *Apor Vilmos* apát, *dr. Biró Károly* Magyar Nemzeti Bank főnöke, *Pogány Frigyes* államtitkár, *Spöner Károly* pénzügyigazgató, *dr. Berthóty Károly* Orosháza, *Szeghalmi főszelektőbizottság, Solyom Lipót* és családja, *Migend Dezső* a „Körösvidék” főszerkesztője, *Novák Sándor* egri apátkanonok és *dr. Krüger Aladár* országgyűlési képviselő, *Bedák Mátyás* kondorosi plébános és még igen sokan.

Az endrődi hívek méltó módon adták kifejezését plébánosuk iránt érzett szeretetüknek és ragaszkodásuknak.

Kc.

Káposztahegyek.

E héten szorgos munka folyt a vásártéren. Az endrődi ut melletti részen az őszivásárra szokásos káposztahegyek ismét megépültek, egyik a másik mellett. A káposztahegy tulajdonosok most már szorongó szívvel várják a vásári vevőket. Vajon keresnek-e valamit a nagy kockázattal elhozott káposztán, vagy kárba vesz a nehéz munka és sok

pénz, amit az üzletbe fektettek?!

Derék kofáink, kik a káposzta, burgonya, dinnye árusításával foglalkoznak, sok álmatlan éjszakán át fagyoskodva utazgatnak és járják be a Nyírséget, hogy olcsóbban lássanak el bennünket e cikkekkel, egészségüket kockáztató fáradtságos munkájukért az elismerésünkön kívül a pártolásunkat is megérdemlik.

Tégy jót!

(Adomány a szegény iskolás gyermekek részére.)

Minden erkölcsi érték forrása és kútfeje a lélek. Ott fakad és forr a jóság is, mint a hegyipatak tisztá vize s amikor megtelik vele a lélek: kiömlik a világba. Amíg benn lakozik a lélek mélyén, addig csak érzés, ami serkent, ösztönöz, üz, magával ragad, — ide künn pedig már cselekedetben nyilvánul, ami simogat, gyámolít, felkarol és meleg fényt sugároz szét ebben a hideg, szerefellen, önző világba.

A jóság nagy boldogságot, sok lelki örömet ad az embernek. Olyan lelki kincs ez, amelyet sokszor nagy lemondások, nagy áldozatok, szenvedések árán kell az öntudatos lélekben kitermelnünk, hogy azután jó nemes és szép cselekedetek képében megajándékozzuk vele a külső világot.

Az öntudatos lélekből fakadó jócselekedet jelent valódi erkölcsi értéket és ez tesz boldoggá téged és másokat is.

Különösen ezen mostani nehéz és itéletes időkben, amelyekben most vergődünk, keltenek jobb emberek, megértő lelkű, áldozatot kozni tudó és akaró emberbarátok, hogy segítségére legyenek szenvedő, inséges, nélkülözésekkel megmeglátogatott embertársaiknak.

Könyörületes lélektől indítva cselekedett jól Kner Izidor ur Gyoma község összes szegénysorsu iskolás növen-

dékeivel, midőn a napokban a református, róm. katolikus, ág. evangélikus és a községi elemi népiskolák részére 5000 (ötezer) darab irkát adományozott.

A református elemi népiskolák részére juttatott 5000 (háthoromezer) db. irkáért a szegénysorsu iskolás gyermekek és a tanítótestület nevében az adományozónak hálás köszönetét e helyen is kifejezi: Szőke Ferenc igazgató-tanító.

Döntő fontosságú kezdeményezés a hazai gyümölcsstermesztés fellendítése terén.

A magyar kormányzat a mezőgazdasági termelés fejlesztése terén egyik legfontosabb feladatának tekinti a hazai gyümölcsstermesztésnek céltudatos, tervszerű átszervezését. Sajnos Magyarország, mely hivatalva lenne arra, hogy Európa gyümölcsös kertje legyen, nem tud kellő mennyiségű, egységes típusu, egészséges árut a külföldi piacokra hozni, részben a termelés, részben az értékesítés szervezatlensége miatt.

A tervszerű gyümölcsstermesztés meghonosítása érdekében az első döntőfontosságú kezdeményező lépést a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete megtette, magáévá téve a kormányzat által a legkiválóbb magyar gyümölcsstermesztő szakértők bevonásával kidolgozott és a hazai gyümölcsstermesztés átszervezését célzó program végrehajtását. Ennek első és legfontosabb tétele az, hogy egy körzetben, ahol a talaj és éghajlati viszonyok egyenlők, megfelelő bőtermő és egyforma fajtájú gyümölcsstermesztessék. Típus termelésnek előfeltétele pedig a tömegfásítás és ennek megfelelően az olcsó, megbízható, egészséges és fajtaazonos gyümölcsfaoltványok beszerzésének megkönnyítése.

Ezt a célt biztosítandó a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete tervszerű együttműködésre lépett a Magyar Faiskolai Szövetséggel, mely-

nek kebelébe tartozó faiskolák állami és szövetségi felügyelet és ellenőrzés alatt állanak és az azokból származó oltványok tökéletes megbízhatóságát a szövetség teljes erkölcsi súlyával garantálja. A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete igen jelentős anyagi áldozatot vállal magára azáltal, hogy tagjainak bármely gyümölcsstermesztésben és fajtában, közepes törzsű oltványokat a faiskolák szövetsége utján kedvezményesen szállítja le. Továbbá hasonló értelemben kívánja a növényvédelem és értékesítés tervbevelet akcióit is lefolytani, hogy a magyar gyümölcsstermesztés rentabilitását biztosítsa és hírnevét a világpiacokon a megérdemelt magaslatra emelje.

HIREK

Református istentisztelet Endrődön. A református egyház elnöksége szíves szeretettel hozza az egyház tagjainak tudomására, hogy f. évi, november hó 13-án, vasárnap délelőtt tíz órakor Endrődön a gyomavégi ovodában, a szokott helyen református istentisztelet lesz. *Gyülekezés fél tíz órakor kezdődik.* Felkérjük a lakosságot, hogy minél többen jelenjenek meg ez istentiszteleten s nyerjenek ott lelki épülést a Jézus Krisztus evangéliuma által.

Nemes példa. Ez uton is a legnagyobb elismeréssel és hálával mond köszönetet azon polgártársunknak, aki a református „Szeretetszövetség” nemes céljáról meggyőződve, mint a helybeli izraelita egyház buzgó tagja, e magaslatos emberbaráti intézmény támogatására szíves adományát eljuttatta hozzánk. Gyomai református egyház elnöksége.

Halálozás. Nagypestényi Pap Jenő kuriai bíró leánya, Stoll Károly őrnagy özvegye, ki látogatásban Gyomán tartózkodott régebbi szívbaja következtében szombaton éjjel hirtelen meghalt.

Balatonboglár. szobrot állít Gaál Gasztonnak.

A Levente Egyesület bálat és műkedvelő előadást rendez Endrődön a „NÉPHÁZBAN” november hó 20-án.

Influenza, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint tüdőcsucsuhurul esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes „**Ferenc József**” keserűviz használata által többször és alaposan kilisztítsanak. Közkórházak főorvosai megállapították, hogy a **Ferenc József** viz lázzal járó fertőző betegségeknél is a szenvedő emberiségnek nagy szolgálatot tesz. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Karácsonyra hazajövök!... Három évvel ezelőtt indult el világméretű utjára egy híres magyar fotóriporter, aki ezalatt az idő alatt Kinában ép úgy megfordult, mint Ausztráliában és Dél-Amerikában. Tizenkét ezer felvételt készített és ezek közül a legjobbak legérdekesebbek Tolnai Világlapjában fognak megjelenni. A híres riporter nemrégiben a Fokvárosból levelet írt Tolnai Világlapjának és abban örömmel jelezte, hogy páratlan fényképanyagával karácsonyra hazajön.

Molnár Gyula két szindarabja; Turi Bálint hazatért és Sikolt a feleségem, a hevesi Regős könyvkiadó vállalat kiadásában könyvalakban megjelent.

Endrőd községben november hó 19-én tartják az országos vásárt, melyre sertés kivételével mindenféle állat felhajtható.

A **fűszerkereskedők** bojkotálni akarják a cukrot.

Megszünik a külömbégtétel régi és új nyugdíjasok között.

Ujabb haladéket kapott Magyarország a rövidlejáratu kölcsönök meglizelésére.

Meghülésnél, náthálásnál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

Budapest csak január 1-én indítja meg a szellemi szükségmunkákat.

**HIRDESEN
LAPUNKBAN.**

Figyelem!

A „**Holler**” szállodában Szombaton este 8 órakor **disznótoros vacsora,** amelyre ez uton hívja meg a mélyen tisztelt közönséget. **HANTZMANN FERENC** vendéglős.

Párisi tanulmányut. A MFF-HOSZ Idegenforgalmi és Utazási Iroda november hó 20-án rendezti gazdag programjáról közismert második őszi 15 napos rendkívül kedvezményes párisi tanulmányutját. Részvételi díj 320 P.—, diákoknak 260 P.— Jelenkezni lehet az Utazási Irodában minden nap d. u. 4—7-ig (IX. Ferenc krt. 58. fsz. 2.) levélben is. Érdeklődőknek prospektust díjtalanul küld az Utazási Iroda.

A **Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége Békésvármegyei Csoportja** folyó évi november hó 20-án, Békéscsábán a Városi Színházban rendkívüli közgyűlést és az Országos Szövetséggel karöltve II. országos vándorgyűlést tart. A vezetőség kéri a megjelenni szándékozókat, hogy részvételüket legkésőbb folyó hó 15-ig jelentsék be. Szíveskedjenek feltüntetni, hogy a közgyűlésünkön, kik kívánnak felszólalni és miről? Kérünk pontos értesítést: 1) érkezésük pontos idejéről, hogy ingyenes elhelyezésükről gondoskodhassunk, 2) gyűlésen részt venni szándékozóik számáról, 3) a közebéden való részvételről. A közebéden való bejelentés megjelenésre kötelez. Mindennemű levelezést a vármegyei csoport címére: Békéscsaba, Andrásy ut 17 szám alá kérünk. Telefon: 154. szám Békéscsaba.

Egy ember, akit összetévesztenek önmagával. A budapesti rádióstudió egyik híres művésze arról nevezetes, hogy összetévesztik egy hasonlónevű kollegájával, de néha az a furcsa eset is előfordul, hogy önmagával tévesztik össze. A Délbáb új számában sok érdekességet közöl a rádió, film és a színházi világból. Páratlanul érdekesek a Délbáb illusztrált rádióműsorai. A népszerű képeslap egy számának ára 20 fillér.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható **WAGNER MÁRTON FIAI** fakereskedőknél.

GYOMA és VIDÉKE részére saját termésű **boraim**

eladására bizományi lerakatot óhajtok létesíteni, hol nagyban **25 literen felüli** tételekben árusítanánk. **Ecélra megbízható saját házzal rendelkező urat keresek.** Ajánlat küldendő: **KISS ANDRÁS szőlőgazdasága Ujbög. (Pestmegye.)**

PUBLIKACIÓ.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndíj mellett.

Savanyított és fejes káposzta állandóan kapható Fried Gézánéval.

Ertesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizományosával, hogy **Gyomán és Endrődön gabonát vásárol** a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Vataj Gábor asztalos-mestertől géperőre berendezett üzemét átvettem és a mai napon megnyitottam.

Elvállalok és készítek mindennemű **épület és bútorasztalos** munkákat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben u. m.: **ajtók, ablakok, szobapadiók, üzleti portálok, üzletberendezéseket, bútorokat u. m.: háló, ebédlő és úriszobákat, heverőt, recomét, dívánt, sezlont, konyhabútorokat, hajlított székeket, egyszerű székeket, fotelokat, szalongszékűtűrákat,** a fentieket a kívánt stíl szerint festett avagy fényezett kivitelben.

Miután a minden irányban való **pontos, gyors és jutányos kiszolgálásról** előre is biztosítom a n. é. közönséget, kérem a nagyrebecsült **szíves támogatást és vagyok teljes tisztelettel:**

BERENCSIK VILMOS

épület- és műbútorasztalos.

Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 szám.

Költségvetés díjtalan! Költségvetés díjtalan!

Egy jó házból való fiút tanulónak felveszek.

VASUTI MENETREND 1932. május hó 22-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6:15	9:00	13:32	17:00
11:06	11:57	18:07	19:59
6:38	11:14	12:02	18:15
7:31	12:09	12:40	19:10
		19:20	20:41
		3:38	é Békéscsaba
		23:15	5:00
		8:14	13:26
		16:22	18:12
		3:53	12:40
		17:30	20:05
		4:21	13:08
		17:58	20:33
		4:26	13:13
		18:03	20:38
		4:57	13:44
		18:34	21:10
		4:58	13:45
		18:45	21:11
		5:17	14:04
		19:04	21:30
		7:27	16:10
		20:58	é Békéscsaba
		4:05	8:20
		13:24	18:24
		6:53	11:16
		16:10	21:25
		6:48	11:11
		16:05	21:20
		6:15	10:38
		15:32	20:42
		6:13	10:37
		15:31	20:37
		5:53	10:17
		15:11	20:17
		4:05	8:20
		13:24	18:24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. **WAGNER MÁRTON.**